

Samenvatting Lichte Klaartje.

Dit stuk was in de 17e eeuw zeer populair.

Een sullige man laat zich door zijn vrouw bedriegen. Zijn knecht wijst hem op de ontrouw van zijn vrouw. Zij nemen dan polshoogte in een herberg, alwaar de vrouw met haar minnaar heerlijk aan het brassen (eten, drinken, zoenen) is. De bedrogen man durft hier niets van te zeggen en haalt er de politie (schout) bij. Uiteraard is de vrouw dan allang weer naar huis terug. De schout en de man zien haar thuis zitten. De vrouw draait de rollen om en zegt tegen de schout dat ze haar overspelige man niet meer wil. De man begint nu aan zichzelf te twijfelen en gaat zelfs op de knieën om vergeving te vragen. Het stuk duurt ca. 30 minuten en wordt door 5 mannen en 2 vrouwen gespeeld.

LICHTE KLAARTJE door Jillis Noozemans

(vertaald en bewerkt door (c) JFJ Volkers, Leiden (oktober 2004)

Met dank aan: Arjan van Leuvensteijn en Jeanine Stuart (Stichting Neerlandistiek)

Motto van deze klucht: "Zie je het visje, vat het aan

Zo niet, zal het u ontgaan"

Personages ("Personagien"):

Decor:

Lichte Klaartje:	vrouw van Goose	Herberg "De dolle stier" (naamplaatje),
Goose:	man van Claartje (goede sukkel; grijzend)	deur
Jeuriaan:	knecht van Goose (guitige kleding)	
Karel:	minnaar van Klaartje (soldatenkleding)	Attributen:
Maaike:	Brabantse waardin	Houten kistjes (verschuilplek)
Joris:	koppelaar van Maaike	Landkaart, kaasplank met kaas,
Schout	(politiekleding)	wijnkaraf, wijnglazen, zakhorloge, gevangenissleutel of handboeien lier(en): minimaal 1, liefst 2 2 geldzakjes

Klaartje, Goose, Jeuriaan

1	KLAARTJE	(tegen het publiek) Man, man! Voordat hij toch eens vertrokken zal zijn, stroomt er nog heel wat water door de Rijn!
	GOOSE	(verontschuldiging) Ik zat nog te prakkizeren over wat ik nog moest doen.
	KLAARTJE	(tegen publiek) Ja, deze man heet niet voor niets Goos
5		Voordat ie weg is, duurt het een poos...
	GOOSE	(tegen Goose) Hé man, schiet toch op, je gaat toch geen week van huis! Zeur toch niet zo. Krijg de mijt en de luis! Ik wil mijn zaken het liefst in de nacht proberen Het is dan minder riskant je leven te riskeren.
10	JEURIAAN	Zou mijn baas maar wat wijzer wezen

Sloot hij alle kistjes af, dan had hij minder te vrezen...

15 KLAARTJE (tegen publiek) Hij doet 't zich zelf aan, zo heb ik moeten ervaren.
 Het zijn immers ezels, die vergrijzen in hun jonge jaren.

JEURIAAN (parmantig voor zich uit pratend.) De kapitein gaat nu van boord

15 Maar de stuurman blijft aan het roer, zoals het hoort

KLAARTJE (tegen Jeuriaan) **Wanneer jij een slampamster als wijf had, zou ik jouw wijsheid moeten prijzen**

JEURIAAN Als ik zo'n iemand zocht, hoef ik alleen maar naar jou te wijzen!

GOOSE (tegen Klaartje) Bewaar jouw kuisheid, al is het niet vertrouwd

KLAARTJE Mijn lieve man, niet zo achterdochtig. Ik ben zo trouw als goud.

20 JEURIAAN Ja, door zulk goud worden mannen vaak hebberig en geil.
 Ja, vrouwe, je hoeft me niets te vertellen, ik ken jouw stijl!

GOOSE We moeten gaan, het werk moet worden gedaan (maakt spullen in orde).

KLAARTJE Ik zie u node gaan, maar om jouw wantrouwen laat ik geen traan...

JEURIAAN (tegen publiek) Misschien wel van vreugd. Dat de kat van huis gaat, doet deze muis wel deugd.

25 Ik hou het persoonlijk meer op kuis, bij haar is het echt open huis!

26 KLAARTJE (tegen publiek) Ik vraag me weleens af of die ouwe gek het wel weet
 Maar zo'n reisje naar Haarlem - doe je in een zucht en een scheet!
 Het ware beter dat hij zijn vrouw eens plukte...

GOOSE Wat zeg je vrouw?

30 KLAARTJE Dat ik droomde, dat je onderweg verongelukte. En dat ik je derhalve nooit wederzien zal.

JEURIAAN (tegen publiek) Mocht dat zó zijn, dan is het bal.

GOOSE Mijn laarzen, mijn degen, heb je alles?

JEURIAAN Ja, heer.

GOOSE Mijn hoorlogie?

35 JEURIAAN Ja, die ik heb hier...

KLAARTJE (tegen publiek) Mijn man is een echte Pietje Precies.
 Altijd alles schoon geboend, nooit is er iets vies.
 Waarom kan hij zich niet een keer in de weg vergissen,
 zodat ik hem eens wat langer zou mogen missen?

40 GOOSE Mijn vrouw, ik ben op tijd terug, al moet ik er voor zweten,
 en ik zal aan alles denken en mijn gezondheid niet vergeten!.

KLAARTJE Ja, vergeet vooral dat laatste niet.
 Niets ergers dan zulk verdriet.

JEURIAAN (tegen publiek) Ja, deze vrouw is zo gevoelig als een baksteen

45 Zo listig als zij is er werkelijk geen!

GOOSE Mijn dienaar, ben je gereed?

KLAARTJE (tegen publiek) Wat duurt het toch lang met die vent!

GOOSE Wat zeg je vrouw?

KLAARTJE Ik hoop dat je er gauw weer bent...

50 JEURIAAN (tegen publiek) Wat een gladde aal. Niet alleen in de liefde, maar ook in de taal!

GOOSE Nu hartje lief, vaarwel!

KLAARTJE Ga nu maar snel, des te eerder ben je terug, mijn beminde!

JEURIAAN (tegen publiek) Dat dat gelogen is, ziet elke blinde!

GOOSE Wees niet te verdrietig, zeg. Zo lang blijf ik nu ook weer niet weg!

55 **Goose en Jeuriaan vertrekken.**

KLAARTJE (voor zich zelf sprekend, richting publiek)

Al moet ik 't zweren bij de kerk
t mooiste van die man blijft z'n achterwerk...

Het is mijn tong die over hem praat

60 Maar mijn hart ligt bij Karel, mijn soldaat.

Och, zou ik toch zijn omhelzingen moeten derven
Zo zou ik liever voor ieders oog willen sterven.

Waar vertoeft hij nu, waar kan hij toch zijn?
Hij zit vast en zeker weer aan de brandewijn!

65 KAREL Mijn harteblad, wat ben je toch luid.

Waarmee heb ik 't nou weer verbruid?
Waarom ga ik nou toch weer over de knie?

68 KLAARTJE Sorry, mijn lief, het is die vreselijke jalouzie.

Ik kan niet anders dan het toe te geven.

70 Zonder jou kan ik gewoon niet leven.

KAREL O, mijn duifie!

KLAARTJE O, mijn troost! Heb je hier lang moeten staan?

KAREL Ik zag jou man zojuist nog gaan.

KLAARTJE Als hij maar niets merkt en niets zal weten - van wat wij hier doen en uitvreten.

75 KAREL Hij heeft gelukkig niets in de gaten.

Maar ja, wie ook zo'n vrouw durft achter te laten.... (beeldt met gebaar een mooie vrouw uit)

... Hoeft zich niet te verbazen, dat er vele vrijers op haar azen.

Deze mannen vullen een gat in de markt, zoals dit heet.

Al doet de vrouw daarbij net of ze van niets weet.

80 KLAARTJE
 Nou, niets is tegenwoordig nog heilig.
 Zelfs de vrouw gedraagt zich onveilig.
 Kom, laten we elkaar elders beminnen.
 Wie weet komt er nog iemand binnen!

Klaartje en Karel af, Goose en Jeuriaan op

85 GOOSE Hé Jeuriaan, is het wel verstandig om zo in de stad rond te blijven hangen?
 JEURIAAN Het is niet dat ik u wil stangen, maar ik heb al enige tijd een galg in mijn oog.
 Dat wil zeggen: een koffiebruin vermoeden, dat die vrouw jou bedroog.
 Dus wees op je hoede! Dit zaakje stinkt!

GOOSE Maar zag je bij het afscheid haar verdriet dan niet?!

90 JEURIAAN Nou baas, het is niet alles goud wat blinkt en alles echt wat je ziet.
 Potverdrie: Je lijkt 't wel te vergeten, maar vrouwen zijn vaak kort van memorie, moet je weten.

GOOSE Heeft ze thuis aan het huishouden niet genoeg houvast?
 JEURIAAN Man, hoe kom je er toch bij, dat is toch maar ballast!
 Een vrouw alleen in huis, dat is nu eenmaal de goden verzoeken.

95 Dat staat niet alleen in de bijbel, maar zowat in alle boeken!
 Het zal zeker geen nachtmerrie zijn, door wie zij wordt belaagd.
 Nee, veel eerder is het een daghengst, die haar behaagt!

GOOSE Meen jij hier ijskoud dat mijn wijf zich een hoerenrol heeft aangemeten?
 JEURIAAN Ik zeg niets, het antwoord zal zij wel weten.

100 GOOSE Ik weet er nog steeds het fijne niet van. Maar of jij het ook allemaal bewijzen kan?
 JEURIAAN Nou, gezien heb ik niets, maar gehoord des te beter.
 Want op vele dagen, het is niet gelogen wat ik nu beweere.
 Ging het bedstee menig maal krakend op en neer!
 Wat ik nu vertel, lijkt misschien wat sterk

105 Maar toch, ik vertel het u, het is mijn werk.
 Zo deed ik onlangs eens een herberg aan.
 Daar zag ik bij een kamer 2 paar schoenen staan...

GOOSE Wat voor de drommel was ze daar aan 't doen!
 Heeft dat wijf dan helemaal geen fatsoen?

110 Hoe heet die herberg en wie is de waard?
 Kom, zeg het me en geef de kaart!

112 JEURIAAN Het zal u misschien wat vreemd lijken, maar de baas is een vrouw, genaamd Maaïke.
 De herberg is gelukkig niet zo ver van hier en men noemt haar ook wel >de Dorstige Stier<.

GOOSE Komt men daar alleen om te eten en te drinken, of is er meer vertier?

115 Ik wil nu voorwaar wel weten of mijn wijf daar soms ook komt.

JEURIAAN O baas, weet je je echt geen raad, ga dan vermomd!
GOOSE Beste Jeuriaan, als jij toch eens wist hoe we dit varkentje konden wassen
Dan liet ik je op de markt de mooiste kleren passen!
JEURIAAN Hoor meester, laten we ons dadelijk als lierspelers verkleden.
120 En in die hoedanigheid naar binnen treden.
Ik wed: Ze nemen ons beslist als speelluitjes aan.
Dan kan je gelijk zien, wat daar zoal om mag gaan.
Jeuriaan en Goose af, Klaartje en Karel op
KAREL Het wordt langzamerhand een koude dag,
125 ik zou eens willen weten waar ik slapen mag.
KLAARTJE (samenzweerderig lachend) Volgens mij weet jij het adres zeker en vast.
Je vindt de herberg blindelings op de tast.
We moeten nog een steegje door, zo zullen we er wel komen.
KAREL Ach, ik zie 't al. Ik wed: Zij heeft mijn kloppen al vernomen.
130 **Maaïke doet open.**
MAAIKE Bonjour, mag ik je welkom heten. Waar was je zo lang, wou ik weten.
KLAARTJE Ik dorst reeds lange tijd niet naar buiten.
MAAIKE En meneer de sinjeur had zeker teveel andere zaken om hier naar toe te raken?
KLAARTJE Denk je nu eens in hoe mij dit harnas past:
135 **Mijn man is van huis en ik kom hier met een vreemde gast.**
MAAIKE Och, jullie zijn beiden om te zoenen en je zou het voorwaar niet geloven.
Men zou u samen moeten voegen, want in perfectie gaan jullie een ieder te boven!
KLAARTJE Nou, ik moet zeggen: Je hanteert een sierlijke kwast!
MAAIKE Komt nu binnen, wees mijn gast.
140 **KAREL** Nou, een versnapering gaat er wel in.
MAAIKE Ik zal iets in de boter fruiten en breng een lekkere kippasteike.
KLAARTJE Vergezeld met de beste wijn, voor al het lekkers: (met armzwaai) Ga naar Maaïke!
Goose en Jeuriaan verkleed
GOOSE Wel maat, dat ziet er mooi uit. Maar a propos: hoe vind je mijn pak?
145 **JEURIAAN** Nou, het is dat ik je ken. Anders zou ik denken dat er een heuse fiddelaar in jou stak!
GOOSE Welnu, laten we niet langer bazelen, want van dit getalm krijg ik nog de mazelen.
JEURIAAN Ja, laten we starten met het onderzoek. (tegen publiek) Wat zal het worden:
de lange rok of de onderbroek?
GOOSE Ik blijf - tot het tegendeel is bewezen - opgetogen.
150 **Totdat blijkt dat haar waarheid is gelogen.**

Joris, de koppelaar (impresario) van Maaïke

151 JORIS

Ik heb voor de drommel de hele stad af lopen zoeken
Maar Hollandse speellui vindt men in geen gaten en hoeken.
Er staat een bruiloft te beginnen, het is al tegen achten
Maar speelmannen vinden, daartoe ben ik niet bij machte.
Ik keer weerom naar huis en zeg: "Ik kan er geen krijgen"

155

Goose, Jeuriaan en Joris

JEURIAAN

Baas, maak eens wat geluid, het is nu geen tijd van zwijgen.
Hé kijk: Daar is de koppelaar van Maaïke, de waardin.

Zij spelen

JORIS

(tegen publiek) Wel, wat hoor ik nu? Dit is bijna naar m'n zin.

160

Ik zal dezen maar nemen, omdat ik toch niets anders vinden kan.
(tegen Goose en Jeuriaan) Goedenavond, mannen. Jullie zorgen best wel voor vertier.
Wat dachten jullie van een handvol geld en een goed glas bier?

JEURIAAN

Zoiets klinkt ons wél als muziek in de oren. (tegen publiek) Zó loopt ons plan naar behoren!

Karel, Klaartje en Maaïke (in de herberg)

165 KAREL

Na al dat zoenen moet er hier eens (wrijft over zijn buik) een dam worden gemaakt.

Maaïke weet vast wel wat ons het beste smaakt...

MAAIKE

Een stevig maal eten en daarbij een goede slok, zeker weten!

KLAARTJE

Ja, wie zou er nu na zulke vreugde dood willen zijn.

KAREL

Ik ben in mijn schik door mijn lief en (steekt wijnskom omhoog) de wijn!
Ik heb al zo lekker liggen dromen dat ik me afvroeg of mij ooit iets beters zou kunnen overkomen.

KLAARTJE

Waarom kijk je me nu zo aan?

KAREL

Om waaraan jij zoal denken kunt.

KLAARTJE

(streelt over haar hele lichaam) Wel, daar is niets meer wat ik je al heb gegund...

Of ontbreekt er soms nog iets, wees dan de melder!

MAAIKE

Zie daar, een kannetje van 't beste, het glas is nog helder.

KAREL

't moet wel het beste van het beste wezen.

Is 't geen Bordeaux, dan wel Spätlease.

170 MAAIKE

(breng kaasplank) Neem ook een lekkere hap kaas, dan blijf je de alcohol de baas.

KLAARTJE

Ja, alcohol doet het eten gisten en geeft een volle blaas!

MAAIKE

Wacht, hoor ik daar niet iets?

KAREL Mij dunkt, het is geklop.

MAAIKE Ik zal eens gaan kijken. Vast goed volk zal blijken.

175 KLAARTJE Doe niet meteen open, wie weet wie zo laat nog komen.

KAREL Wees niet bezwaard. Begin je nu al te dromen? Wie weet van ons verblijf in deze kroeg?

MAAIKE Kijk, lieverds, het zijn de speellieden om wie ik vroeg!

KAREL Wel, breng ze direct hierheen, ik heb zin om te dansen!

En laat ze een chanson zingen zo goed als de Fransen.

180 GOOSE Duivels nog aan toe: Daar is mijn wijf!

JEURIAAN Rustig aan baas, hou je kaken stijf.

MAAIKE Wat voor vieze dieven zijn dit?

KLAARTJE Ze zijn al behoorlijk oud en grijs...

JEURIAAN Ik zal het woord doen op de Franse wijs.

185 JORIS Ik liep m'n benen moe en kon niets anders vinden

KAREL Je hebt het goed gedaan. Kom binnen, gij vrienden.

Wat zijn jullie voor volk?

JEURIAAN Je vienne de Leiden

KLAARTJE Eerder zo'n rotzak, zo'n Franse heiden.

190 JEURIAAN Non, mijn ouders vien-ne uit een van die Franse dorpen,
maar het was hier dat ik ben geworpen

KLAARTJE Gelijk honden doen. Dat is bijna ongehoord!

JEURIAAN Pas de problem. Ik woon ici : in Leiden-Noord.

KLAARTJE Nou, één ding is gewis: het is het vlees noch vis.

195 GOOSE (afzijdig van de rest) O, jij zondige vrouw!

KLAARTJE Hoe gaat het, liefje?

KAREL Goed

GOOSE (zijdelings tegen het publiek) Waar kan ik me verschuilen, om dit alles goed te zien?

KAREL Welnu, stem de snaren van uwe lier, laten we dansen vol plezier!

200 GOOSE Verduveld, voor mijn wijf en haar minnaar te moeten spelen

Is een lot dat niemand met je wil delen!

Goose en Jeuriaan zingen en spelen

Croyez moi, j'aime la danse, croyez moi, j'aime danser

Et des femmes, die wil ik kussen, et beaucoup de femmes, daar zit ik niet mee!

205 KAREL Wel mijn lief, wat vind je ervan?

KLAARTJE Nu ja, het is geen wereldwonder, maar met muziek is altijd beter dan zonder!

Het is niet te hopen dat ik morgen weer naar huis moet...

GOOSE (apart) Een spinhuishoer doet het lang niet zó goed!
 KLAARTJE O, jij zoete suikermond...
 210 GOOSE Ze zoent hem zonder ook maar te blozen
 JEURIAAN (laconiek) Ja, 't leven gaat niet over rozen. Wacht nog op het end, laten we nog wat zwijgen.
 KAREL Mijn hartje, wat zal jij vannacht toch een zoenen krijgen!
 KLAARTJE Ik hoop dat Goose goed verdient, dat is niet overbodig
 Want zijn vrouwtje heeft voor dit leventje (pakt een wijnkan) best wat nodig!
 215 GOOSE Al dit zo doorgaat, kom ik helemaal niet meer rond!
 KAREL Zoeterdje, wat lust je nog meer?
 GOOSE 10 stokslagen zou je bedoelen: op d'r kont!
 KLAARTJE Wie zoet doet, zoet ontmoet!
 GOOSE Alle daalders nog aan toe, kon ik nu toch vrijuit spreken!
 220 KAREL Zou jouw man hier ergens in een hoekje zijn neergestreken
 Zouden zijn oren behoorlijk tuiten van onze praat!
 KLAARTJE Wist hij eens hoe goed het met mij gaat...
 Hij zou zijn bezem brengen naar de lommerk
 en terugkomen met de stok, maar ik blijf onbekommerd
 225 GOOSE Wat hij niet weet, deert hem niet.
 Ik hoor en zie teveel. Dat is dubbel verdriet.
 JEURIAAN Nou, doe je kijkers dan maar dicht, dan hoef je maar één keer te lijden...
 KLAARTJE Kom, Karel, voor het dansen zijn het goede tijden
 KAREL Ja, kom op, speellui, maak eens geluid
 230 GOOSE (tegen publiek) Dan kan ik het gedrag weer zien van die vuile bruid!
Klaartje en Karel dansen, terwijl Goose en Jeuriaan spelen
 GOOSE O zwijn, ben je nu alleen hier aan het overspelen
 of zijn er ook nog anderen die jouw lichaam strelen?
 Waaraan heb ik dit verdiend, moet ik me afvragen
 235 JEURIAAN (spottend) Ik heb je al tot lid van de hoorndragers voorgedragen.
 Je bent heus niet de eerst bedrogen man
 Kom naar die club en je hoort er 't fijne van!
 KAREL Het dansen verteert de spijzen en stimuleert de zinnen
 Kom op, dans maar door, voordat we gaan beminnen!
 240 KLAARTJE O, met jou wil ik nog van alles leren en uitproberen
 En dat niet alleen vandaag, maar nog vele keren!
 Want het is niet anders: met mijn man kan ik zoiets niet ervaren

Weet je wat ie zegt? (met schoolmeesterstem) "We moeten het hooi voor de winter bewaren!"

245 GOOSE Voor wie spaar ik eigenlijk nog geld? Of ik dit nog langer verdraag?
Mijn God, helaas ben ik geen held, anders kregen beiden slaag!
Waarom nog langer aarzelen, moet ik niet...? (wordt onderbroken door Jeuriaan)

JEURIAAN Wat dunkt u, nu u het ziet?

GOOSE Ik ben nog niet van de schrik bekomen.
Is dit nu echt of ben ik aan het dromen?

250 JEURIAAN (guitig) Ik kan je wel even knijpen in je billen
Maar het is de vraag of je dat zou willen...

GOOSE Mijn vrouwtje is niet goed bezig, als je begrijpt wat ik bedoel
Ik kan 't niet oplossen, de schout kan dat beter voor mijn gevoel.
Goos en Jeuriaan lopen weg om de schout (politie) te halen

255 KAREL Heeft die man van jou al die tijd nooit eens lont geroken?

MAAIKE Ach, aan dommigheid heeft het hem nooit ontbroken.
(kijkt om zich heen) Trouwens, waar zijn die speellui gebleven?

KAREL Die zijn vast naar de keuken om hun maag wat inhoud te geven.

MAAIKE (komt tevoorschijn) Mijn lieve help, wat waren die speellui boos!

260 Hebben jullie hen niet betaald, wat is er loos?
Heren, zo vroeg ik ze nog, wat ik kan voor u betekenen?
Nou, op een vriendelijk antwoord hoefde ik niet te rekenen!

KLAARTJE Oh Karel, ik krijg opeens weke knieën...
Ik vrees met erg vreze, dat dit wel eens verraders kunnen wezen...

270 KAREL Denk je dit nu echt, zulk gedrocht? Dat is wel wat ver gezocht!

KLAARTJE Die speellui, ik heb er een vermoeden van.
Dat waren gewis Juriaan en Goose, mijn man!

KAREL Dat geloof ik niet echt, was hij het geweest, had hij al iets gezegd!

KLAARTJE Zwijg toch, om de muis te vangen in de val

275 Vrees ik, haalt hij alle paarden van stal.
Wat voor schande zal mij overkomen
(dramatisch) "Een gevallen vrouw, allesbehalve een vrome..."

KAREL Mijn liefje, maak je toch niet onnodig druk

MAAIKE Nou, ik vrees met vreze een ernstig ongeluk

280 Ik denk, die mannen hebben iets in de gaten.
Ik kan me vergissen, maar over een schout hoorde ik ze praten

KLAARTJE Nou kan ik het wel vergeten met dat vrijen en zoenen
De moed zakt me al behoorlijk in de schoenen!

KAREL Zo zonder te zitten lijkt me niet goed...

285 MAAIKE Blijf niet hier, ga naar huis met grote spoed!

KAREL Ga nu snel weg, ik blijf wel hier

Wie weet (wijst op naamplaat van de herberg) krijgen we wel een levende stier!

KLAARTJE Zeer wel, mijn hartje, ik ga snel op huis aan

En zal maar snel aan het denken slaan.

290 **Klaartje verdwijnt van het toneel.**

KAREL (tegen het publiek) Het was allemaal maar nipt, maar dit vogeltje is hem mooi ontglipt

Want zoals we allen wel weten: Zonder schildwacht kan je de buit wel vergeten!

MAAIKE Wat een ellende brengt al dat kezen, nu zit ze op de blaren moet ik vrezen...

KAREL Ach, wees juist blij, dat de 2 mannen de schout zijn gaan halen:

295 Ik geloof niet dat er veel bewijs is, dus hun plannetje zal vast wel falen

MAAIKE (samenzweerderig) Hopelijk krijg jij in deze (zaak) gelijk.

Want zonder man is ze minder rijk...

JORIS Help! Help! De schout is hier in huis!

MAAIKE Dat kan alleen maar onraad betekenen

300 KAREL Sss. Zwijg stil.

De schout, Goose en Jeuriaan verschijnen...

SCHOUT

GOOSE

KAREL

305 GOOSE

KAREL

SCHOUT **Stuk weggelaten voor de zightzending**

MAAIKE

GOOSE

310 MAAIKE

SCHOUT

MAAIKE

315

SCHOUT

MAAIKE

SCHOUT

320 GOOSE
MAAIKE
GOOSE
SCHOUT
MAAIKE
325 GOOSE

KAREL

KAREL

330

MAAIKE
SCHOUT

335 MAAIKE

KAREL

340 GOOSE

JEURIAAN

345 SCHOUT

JEURIAAN

SCHOUT

350 KAREL

Wee, uw gebeente dat u staat te liegen, dan komt u in 't gevang terecht.

(tegen Karel) Wel, jongeman, wat is jouw naam?

Hopelijk eindigt deze zaak niet zo slecht.....

Schrijf mij niet in uwe boek, mijn beste

Want schuldig zijn, dat is wel het allerleste

Ook al loopt deze man (wijst op Goose) de ganze tijd te klagen

Zo wil ik u daar toch om vragen.

Immers, zowel u als ik zien de vrouw niet

355 Derhalve is het fout als onrecht geschiedt...

SCHOUT (tegen Maaïke) En gij, waardin, kunt u mij nu uitkomst daarover geven
Of de vrouw van deze man (wijst op Goose) hier weleens is verbleven?

MAAIKE (met onschuldig gezicht) Als die (wijst op Goose en Jeuriaan) het al niet eens zijn,
hoe komen wij dan op één lijn?

360 SCHOUT Wel, Goose, afgaande op deze getuigen
Heb je dit alles uit je duim lopen zuigen!

GOOSE Zij liegen, wat ik zeg is waar
Mijn ogen hebben echt nog geen staar.
Ik laat het gebeurde heus niet uit mijn hoofd praten.

365 SCHOUT Jij beweert dit, zij beweren dat, het zal allemaal niet baten
JEURIAAN Maar Schout, nu wordt het wel al te bont en grijs.
Ik heb zijn vrouw zelf gezien, samen met hém (wijst naar Karel): Is dat géén bewijs?

SCHOUT Wat deden die dan?

JEURIAAN Ze gaven elkaar wel meer dan één zoen

370 En verder alles wat geliefden zoal doen.

371 KAREL Deze man waait met alle winden mee
Hij is gewoon omgekocht, mijn idee!

GOOSE Deze man heeft mij meerdere malen bedrogen
En wat denk je? Mijn vrouw betaalde alles met mijn vermogen!

375 SCHOUT Heb je dat allemaal gezien?

GOOSE Zeker weten!

SCHOUT En daarvan maakte je geen gewag?

GOOSE Het leek me voldoende dat ik het zag.
(snel over zijn gebrekkige daadkracht heenpratend) En dat menig heer failliet gaat

380 zal je niet verrassen, wanneer vrouwen het geld zo stiekem verbrassen!
Ik miste laatst maar liefst acht honderd gulden in de kas.
Toen ik haar vroeg waar dit geld gebleven was...
kon zij het niet zeggen, ik werd van woede zo rood
Dacht je dat ze zich schaamde? Vergeet het maar! Ze sloeg me bijkans dood!

385 t Bloed gutste over me heen, "ik moest me er niet mee bemoeien...."

KAREL Mijn god, wat een lasteraar, sla hem in de boeien.
Met dat geld ging hij natuurlijk naar de hoeren.
Als ik de schout was, zou ik hem afvoeren!

SCHOUT Zwijg! Kom Goose, we gaan snel naar uw huis.

390 Wie weet is er niets aan de hand en zit ze thuis.
GOOSE Ja, zo gaat ie lekker. Straks is alles nog mijn schuld!
(wanhopig) Ik weet het niet meer, alles lijkt wel in nevelen gehuld.
SCHOUT We zullen het weldra weten hoe het is met uw vrouw
Is ze echt overspelig of u toch wél trouw?
395 GOOSE Onnodig, het is beter dat ik hier blijf.
Ik voel het gewoon: Ze is hier, buiten kijf!
(dramatiserend) Ik zal de beker in z'n geheel legen.
Kom geef me wat wijn, ook al kan ik er niet tegen... (Jeuriaan pakt een wijnglas en schenkt in)
MAAIKE Schout, het is nu toch wel zonneklaar.
400 Deze man vormt een groot gevaar.
Hij liegt met een gezicht van staal. Het is tijd voor z'n galgemaal!
SCHOUT (onverstoorbaar) Kom Goose, we moeten gaan (Schout, Goose én Karel lopen weg)
Eventjes later komen ze bij Klaartje aan. Ze zit te breien op een tuinbank.
KLAARTJE Och here schout, moet mijn man nu in het gevang?
405 Ik dacht het al, ik was al zo bang...
Ik trachtte iedere nacht hem voor het slechte te bewaren
Maar wat ik ook deed, hij kwam maar niet tot bedaren.
Met iedere vrouw wil hij de liefde bedrijven.
Het zijn er zoveel, ik kan er een boek over schrijven!
410 Oh, ik krijg het opeens zó benauwd!
Zij veinst flauw te vallen en valt op de grond...
SCHOUT (tegen Goose) Nou, je hebt het lekker voor elkaar....
GOOSE O mijn schat...
KAREL (tegen Klaartje) Kom toch weer bij.
415 GOOSE Mijn liefste..
KLAARTJE (liggend met opgericht hoofd) Ik wil je nooit meer spreken!
GOOSE Ik weet me van de prins geen kwaad
Kom, zeg me waar het op staat.
420 Je kunt me toch niet opeens zó haten
dat je me voor een ander wil verlaten?
Je kunt me hier toch niet zomaar laten staan?
KLAARTJE (half zittend met opgeheven handen) Nee, nooit neem ik jou nog in genade aan.
GOOSE Schout, stel haar eens op haar gemak
Zij leeft toch met mij onder één dak!
425 KLAARTJE (staat langzaam op) Heer schout, neem Goose mee, ik zal morgen komen klagen.

Dat ik hem niet langer kan verdragen.

GOOSE Mijn lief, voel je dan helemaal geen meelij?
We zijn toch getrouwd, weet je nog wat je toen zei?

430 KLAARTJE Mijn lieve Klaartje, als het moet zal ik voor je knielen (gaat op de knieën).
(tegen publiek met knipoog) Tja, in mijn leven waren het altijd bedriegers die voor me vielen...

SCHOUT Welnu, dat dit nog goed komt, is teveel gevraagd.
En als het u behaagt, neem ik hem dadelijk mee.

KLAARTJE Dat lijkt me een goed idee!

KAREL (begint 'm ook te knijpen, het moet allemaal wel leuk blijven...)

435 Ho! Ho! Ho! Hier gaat iets goed fout! Volgens mij zijn jullie getrouwd!
Bij een scheiding brengen jullie elkaar slechts schande...

GOOSE Praat door, dat smee ik met gevouwen handen! (vouwt handen samen in gebed)

KLAARTJE (gespeeld onverbiddelijk) Ik wil er niets over horen!

KAREL Ai! Let wel: het is uw man!

440 KLAARTJE Dat kan me niet bekoren, ik heb er genoeg van!

GOOSE Wel, schout, ik doe mijn vrouw nog een laatste voorstel
Geeft ze niet toe, dan land ik van de hemel in de hel!
Vrouwe, ik begrijp nog steeds niet wat ik heb misdaan.
Kom, luister naar je man, het zal beslist weer beter gaan.

445 Ik zal voortaan alles doen wat jij zeg.
Toe luister naar me, waar een wil is, is een weg.

GOOSE (klagend tegen publiek) O, op mijn leven rust toch ook geen enkele zegen...

KLAARTJE (half tegen schout, half tegen publiek) Zijn hulpeloze praat stemt me immer weer verlegen.
Maar ik kan het hem wel vergeven, maar helpen doet 't niet.

450 Morgen hervat hij zijn leven, zingt ie weer het oude lied.
Altijd weer die losbandigheid, zal hij 't ooit afleren?

GOOSE Mijn lief, ik zal veranderen, dat wil ik je zweren!
Vanaf nu zullen zulke dingen nooit meer gebeuren.
Hé, lach 's en zeg: "hou op met treuren".

455 KLAARTJE Heer schout, u ziet dat een vrouw niet lang kwaad zijn kan,
wanneer zij het smeken hoort en ziet van haar man.
Wilt ook u hem zijn wantrouwen vergeven,
dan gaan we gewoon weer door met ons vroeger leven.

GOOSE Ja, schout, dan vergoed ik u binnenkort wel de opgelopen averij...

460 SCHOUT Nou goed, dit keer kom je met de schrik vrij.

KAREL Beschouw het als een vergissing, mijn heer.

GOOSE (tegen Karel) En gij, mijn vriend, kom te zijner tijd eens weer.
 We hebben de vrede getekend.

SCHOUT (tegen Jeuriaan). En jij, jij weet wat dat betekent (toont gevangensleutel):
 465 Het zal geen glas, maar tralies zijn wat jij ziet.

GOOSE (slaat arm om de schouder v/d knecht) O nee! Wat een goed koppel is, scheidt men niet!
 Laat mijn knecht toch in de verzoening delen...

KLAARTJE Ja, ja, laat dat zo zijn.

SCHOUT Nou vooruit, maar ik wil het niet verhelen:
 470 Een volgende keer laat ik me niet meer paaien.
 Wat dan volgt, laat zich raaien.

JEURIAAN (dankbaar buigend en de handen van de schout vastpakkend) O dank u (2x), heer schout!
SCHOUT En gij, leef vreedzaam en zonder kabaal (loopt weg)
KAREL Nou, vrienden, een goede nacht (loopt weg)

475 **GOOSE** Ja, truste, allemaal! (Kijkt even naar het publiek, omarmt z'n vrouw en loopt weg)
JEURIAAN (tegen het publiek)
 Nou, nou het werd me alles bijna teveul
 Ik zag ze al voor me: de galg en de beul.
 (tegen zichzelf) Ach, man, klets toch niet zoveel
 480 Voor je het weet, krijg jij je deel.
 (kijkt vervolgens lachend naar het publiek)

Want met een vrouw als vriend...
 Krijg je altijd wat je verdient
 Laat jij je echter door haar knippen en scheren...

485 Dan heb je grijze haren en nog heel wat te leren! (steekt zijn hand op en loopt weg)

UIT